

Comunitat Autònoma / Departament / Estat	CATALUNYA
Municipi	SOLSONA
Direcció	
Edifici	Catedral de la Mare de Déu de l'Assumpció i Sant Agustí

Campanes actuals

Nom	Sant Pau; la Catrinoia xica (1)
Localització	sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 53 Vora 5 Altura del bronze 47 Pes aproximat (en quilos)86 kg
Fonedor	PINTOR, PERE MARIA (SOLSONA)
Any fosa	1733
Descripció	La campana té una inscripció senzilla que combina el llatí i el català, però no massa fàcil d'interpretar: " + S + PAVLE ORA PRO NOBIS. FETA EN SOLSONA CASA P E . M . / PINTOR / PER TERRA SOLA ANY 1733". La part llatina s'hauria d'haver escrit "SANCTE PAULE ORA PRO NOBIS" i vol dir en català SANT PAU PREGUEU PER NOSALTRES. De la segona part de la frase és fàcil de comprendre FETA EN SOLSONA PER TERRA SOLA ANY 1733, ja que Terrassola era el llogaret on estava destinada aquesta i l'altra campana petita (anomenades "Catrinoies"). No sabem interpretar la resta, formada per una paraula de caràcters solts (com la resta de l'epigrafia usual en campanes), "CASA" i un monotip, amb les lletres imbricades, en dues línies, que segurament es refereix al nom del fabricant de la campana, autor desconegut fins ara: "P E . M . / PINTOR". En la part exterior hi ha un bisbe, en la part interior una creu amb pedestal, i a l'esquerra una santa.
Fotos	27
Tocs	La campana es branda, principalment, fins i tot des de baix del campanar, ja que la corda arriba des del braç fins al peu de la torre.
Conservació, manteniment	La campana està una mica fluixa. El batall pica una mica baix. Les anses de bronze, possiblement trencades, han sigut substituïdes per unes de ferro, atornillades per sis cargols al cap de la campana. Hi ha un petit trencat recent en el llavi en (01) que no sembla afectar al so.
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un BIC declarat. No obstant seria convenient incoar un expedient individual d'inclusió en l'Inventari General de Béns Mobles de la campana, el seu jou de fusta i la forma de tocar-la, degut a l'interès del conjunt.

Propostes	En el moment de restaurar el conjunt per manteniment, caldria plantejar-se fer el jou de fusta amb l'ample de la finestra, de manera que els eixos no fóssin tan llargs. Igualment caldria orientar la campana de manera que la creu estigués cap al costat extern, com és habitual. Finalment cal plantejar-se el futur dels tocs de la campana, amb una possible mecanització alternativa al campaner quotidià, amb un motor d'impulsos que pugui brandar la campana i dur-la a seure entre toc i toc, i que no impedeixi el toc manual. En qualsevol cas, la campana s'ha de netejar, utilitzant un sistema de sorra humida a baixa pressió. Els motius de neteja són essencialment acústics (millora del so de la campana) i documentals (millor lectura de les inscripcions i decoracions).
Autors de la documentació	ÁLVARO MUÑOZ, Mari Carmen; LLOP i BAYO, Francesc
Data	21-05-2005

Nom	Sant Pere i Sant Pau; la Catrinoia grossa (2)
Localització	sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 57 Vora 6 Altura del bronze 50 Pes aproximat (en quilos)107 kg
Fonedor	
Any fosa	1660
Descripció	La campana té una inscripció, estesa en tres línies, que utilitza el llatí i el català: " + IN # NOMINE # IESV # OMNE # GENV FLECTATVR ## S # PERE # Y # S # PAV # ORATE # PRONOBIS # ESENT ## R # PAV # CAMPS # DE # SOLSON # I 6 6A0 ##### ". Caldria haver-la escrit com "IN NOMINE JESV OMNE GENV FLECTATVR. SANT PERE I SANT PAV ORATE PRO NOBIS ESSENT RECTOR PAV CAMPS DE SOLSONA 1660, que cal interpretar al català com AL NOM DE JESÚS DOBLEGUIN EL GENOLL TOTS. SANT PERE I SANT PAU PREGUEU PER NOSALTRES. ESSENT RECTOR PAU CAMPS DE SOLSONA ANY 1660. La primera línia procedeix de l'epístola als Filipencs (2,10), mentre que interpretem la R com "rector" i la A que es troba entre les xifres com prart de "Solsona", desplassada probablement per ser el fonedor il•letrat. Hi ha una creu amb pedestal a la part de fòra, així com
Fotos	48
Tocs	La campana es branda, principalment, fins i tot des de baix del campanar, ja que la corda arriba des del braç fins al peu de la torre.
Conservació, manteniment	La campana està una mica fluixa. El batall pica una mica baix. Campana amb defectes de fosa.
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un BIC declarat. No obstant seria convenient incoar un expedient individual com a Bé d'Interès Cultural de la campana, el seu jou de fusta i la forma de tocar-la, degut a l'interès del conjunt.

Propostes	En el moment de restaurar el conjunt per manteniment, caldria plantejar-se fer el jou de fusta amb l'ample de la finestra, de manera que els eixos no fóssin tan llargs. Finalment cal plantejar-se el futur dels tocs de la campana, amb una possible mecanització alternativa al campaner quotidià, amb un motor d'impulsos que pugui brandar la campana i dur-la a seure entre toc i toc, i que no impedeixi el toc manual.
Autors de la documentació	ÁLVARO MUÑOZ, Mari Carmen; LLOP i BAYO, Francesc
Data	21-05-2005

Nom	Sant Pere Claver; a Tèrcia petita (3)
Localització	sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 93 Vora 10 Altura del bronze 80 Pes aproximat (en quilos)466 kg
Fonedor	ROSES SOLER, JUAN BAUTISTA
Any fosa	1941
Descripció	La campana té una breu inscripció en llatí "S. PETRUS CLAVER SUB EPISCOPO VALENTINO COMELLAS ET SANTAMARIA" que calia haver escrit "SANCTE PETRUS CLAVER SUB EPISCOPO VALENTINO COMELLAS ET SANTAMARIA" i que es pot traduir al català com SANT PERE CLAVER ESSENT BISBE VALENTÍ COMELLAS I SANTAMARIA. Baix hi ha una garlanda amb caps d'àngel. Al mig hi ha, a la part de fora, una creu; a la dreta un Cor de Jesús; al centre la marca de fàbrica formada per un escut d'Espanya i rodejant-lo "JUAN B^{TA} ROSES FUNDICION CAMPANAS / ADZANETA / P^VCIA VALENCIA", és a dir "JUAN BAUTISTA ROSES FUNDICION CAMPANAS ADZANETA PROVINCIA VALENCIA". A l'esquerra hi ha una petita creu coronada, amb dos àngels i flors als seus peus. Al mig peu interior hi posa "SOLSONA AÑO 1941"
Fotos	29
Tocs	La campana es branda, duent-la a seure. També participa en alguns repics. No té cap corda per tocar-la de baix. Tots els tocs són exclusivament manuals.
Conservació, manteniment	La campana està una mica fluixa. El braç, fet d'una biga de ferro, està una mica doblegat. La corda està unida, curiosament, a la manera valenciana, és a dir passant-la per dins d'ella mateixa, de manera que quan es tira fa pressió i no es solta. Fora de València és l'únic lloc que utilitza aquesta tècnica.
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un BIC declarat. No obstant seria convenient incoar un expedient individual d'inclusió en l'Inventari General de Béns Mobles de la campana, el seu jou de fusta i la forma de tocar-la, degut a l'interès del conjunt.

Propostes	En el moment de restaurar el conjunt per manteniment, caldria fixar millor la campana al jou. Cal plantejar-se el futur dels tocs de la campana, amb una possible mecanització alternativa al campaner quotidià, amb un motor d'impulsos que pugi brandar la campana i dur-la a seure entre toc i toc, i que no impedeixi el toc manual. En qualsevol cas, la campana s'ha de netejar, utilitzant un sistema de sorra humida a baixa pressió. Els motius de neteja són essencialment acústics (millora del so de la campana) i documentals (millor lectura de les inscripcions i decoracions).
Autors de la documentació	ÁLVARO MUÑOZ, Mari Carmen; LLOP i BAYO, Francesc
Data	21-05-2005

Nom	Sant Ramon Nonat; a Tèrcia gran (4)
Localització	sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 114 Vora 10 Altura del bronze 95 Pes aproximat (en quilos)858 kg
Fonedor	ROSES SOLER, JUAN BAUTISTA
Any fosa	1941
Descripció	La campana té una breu inscripció en llatí "S. RAYMUNDUS NONNATUS SUB, EPISCOPO VALENTINO COMELLAS ET SANTAMARIA" que calia haver escrit "SANCTE RAYMUNDUS NONNATUS SUB EPISCOPO VALENTINO COMELLAS ET SANTAMARIA" i que es pot traduir al català com SANT RAMON NONAT ESSENT BISBE VALENTÍ COMELLAS I SANTAMARIA. Baix hi ha una garlanda, en la qual es repeteix la Mare de Déu del Pilar, amb dos àngels. Al mig hi ha, a la part de fora, una creu; a la dreta la Mare de Déu dels Desemparats, patrona de València; al centre la marca de fàbrica formada per un escut d'Espanya i rodenjant-lo "JUAN B^{TA} ROSES FUNDICION CAMPANAS / ADZANETA / P^VCIA VALENCIA", és a dir "JUAN BAUTISTA ROSES FUNDICION CAMPANAS ADZANETA PROVINCIA VALENCIA". A l'esquerra hi ha una petita creu coronada, amb dos àngels i flors als seus peus. Al mig peu exterior hi posa "SOLSONA AÑO 1941"
Fotos	26
Tocs	La campana es branda, duent-la a seure. També participa en alguns repics. No té cap corda per tocar-la de baix. Tots els tocs són exclusivament manuals.
Conservació, manteniment	La campana està una mica fluixa. El braç, fet d'una biga de ferro, està una mica doblegat. La corda està unida, curiosament, a la manera valenciana, és a dir passant-la per dins d'ella mateixa, de manera que quan es tira fa pressió i no es solta. Fora de València és l'únic lloc que utilitza aquesta tècnica.
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un BIC declarat. No obstant seria convenient incoar un expedient individual d'inclusió en l'Inventari General de Béns Mobles de la campana, el seu jou de fusta i la forma de tocar-la, degut a l'interès del conjunt.

Propostes	En el moment de restaurar el conjunt per manteniment, caldria fixar millor la campana al jou. Cal plantejar-se el futur dels tocs de la campana, amb una possible mecanització alternativa al campaner quotidià, amb un motor d'impulsos que pugi brandar la campana i dur-la a seure entre toc i toc, i que no impedeixi el toc manual. En qualsevol cas, la campana s'ha de netejar, utilitzant un sistema de sorra humida a baixa pressió. Els motius de neteja són essencialment acústics (millora del so de la campana) i documentals (millor lectura de les inscripcions i decoracions).
Autors de la documentació	ÁLVARO MUÑOZ, Mari Carmen; LLOP i BAYO, Francesc
Data	21-05-2005

Nom	La Mangranera (5)
Localització	sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 151 Vora 14 Altura del bronze 125 Pes aproximat (en quilos)1993 kg
Fonedor	ERICE, VIDAL
Any fosa	1940
Descripció	La campana, de forma romana, porta diverses inscripcions, en español i en llatí. En la part superior interior posa: "SE REFUNDIO EL ANO 1940 PARA LA CATEDRAL DE SOLSONA" en la qual falten les titlles. En el mig hi ha, a la part de fora, una gran creu amb pedestal, i a la part de dins una Mare de Déu del Claustre, Patrona de Solsona. Baix d'aquesta hi posa "ACUDE AL TEMPLO PUNTUAL CADA VEZ QUE YO TE LLAMO QUE ES COMO SI TE LLAMARA EL MISMO DIOS SOBERANO" i per baix la marca de fàbrica, en monotip: "VIDAL ERICE PAMPLONA". En el mig peu hi posa en llatí, a la part interior "SUB EPISCOPO VALENTINO COMELLAS ET PRAETORE CIVITATIS JOSEPHO SERRA" que es pot traduir per ESSENT BISBE VALENTÍ COMELLAS I ALCALDE DE LA CIUTAT JOSEP SERRA. La inscripció en español és la mateixa que hi ha a la campana mitjana de Vic, tot i que aquesta té una forma normal i no de campana romana, i que fou descrita per carta del Capítol com "<i>Traen inscripciones, muy poco lúcidas, en castellano. No vale la pena de transcribirlas.</i>" Aquesta campana Mangranera es caracteritza no sols per la inscripció compartida, sinó per posar explícitament que fou fosa per a Solsona, indicant-hi, a més, el nom del bisbe i de l'alcalde. El fet que l'any següent es féssin dues campanés més per un altre fonedor pot ser indicatiu d'un cert descontent davant unes campanes tant alienes a la cultura local.
Fotos	18
Tocs	La campana es toca exclusivament a batallades. Hi ha una corda que arriba del batall fins al peu de la torre per als tocs diaris i els senyals de mort.

Conservació, manteniment	La campana està immobilitzada, i només es toca a batallades, tot i que anava molt fina per voltejar-la a la manera catalana. El batall està mal lligat i pica una mica baix. Per altra banda es tracta d'una campana de forma "romana", característica de Castilla i Euskadi, de les quals hi ha escassíssims models en tota la Corona d'Aragó. En conseqüència es tracta d'una campana amb una sonoritat diferent, i poc habitual en aquestes terres.
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un BIC declarat. Ni la campana ni la seva instal·lació tenen cap element digne de ser protegit.
Propostes	Tot i que la campana ja forma part, des de fa 65 anys, del paisatge sonor de la Catedral, seria més coherent refondre-la i fer una campana gran, harmonitzada amb les quatre existents, i dotada de jou de fusta i pedra. Vist l'escàs interès, tant de la campana, com del seu so i de la seva epigrafi, sembla suficient documentar-la bé, i fer una nova campana, amb sonoritat i inscripcions adequades a les necessitats actuals. Cal plantejar-se el futur dels tocs de la campana, amb una possible mecanització alternativa al campaner quotidià, amb un motor d'impulsos que pugui brandar la campana i dur-la a seure entre toc i toc, i que no impedeixi el toc manual.
Autors de la documentació	ÁLVARO MUÑOZ, Mari Carmen; LLOP i BAYO, Francesc
Data	21-05-2005

Nom	La Major (6)
Localització	sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 179 Vora 14 Altura del bronze 135 Pes aproximat (en quilos)3321 kg
Fonedor	ERICE, VIDAL
Any fosa	1940

Descripció	La campana, de forma romana, porta diverses inscripcions, en espanyol i en llatí. En la part superior interior posa: "SE REFUNDIO EL ANO 1940 PARA LA CATEDRAL DE SOLSONA" en la qual falten les titlles. En el mig hi ha, a la part de fora, una gran creu amb pedestal, i a la part de dins una Mare de Déu del Claustre, Patrona de Solsona. Baix d'aquesta hi posa "AL TEMPLO TE LLAMO YO DEL ANGELUS YO TE AVISO LAS FUNCIONES DE LA IGLESIA YO ENGRANDEZCO Y SOLEMNIZO POR DIFUNTOS Y POR VIVOS POR TODOS TU ORACION TE PIDO" i per baix la marca de fàbrica, en monotip: "VIDAL ERICE PAMPLONA". En el mig peu hi posa en llatí, a la part interior "SUB EPISCOPO VALENTINO COMELLAS ET PRAETORE CIVITATIS JOSEPHO SERRA" que es pot traduir per ESSENT BISBE VALENTÍ COMELLAS I ALCALDE DE LA CIUTAT JOSEP SERRA. La inscripció en espanyol és la mateixa que hi ha a la campana major de Vic, tot i que aquesta té una forma normal i no de campana romana, i que fou descrita per carta del Capítol com "<i>Traen inscripciones, muy poco lúcidas, en castellano. No vale la pena de transcribirlas.</i>" Aquesta campana Major es caracteritza no sols per la inscripció compartida, sinó per posar explícitament que fou fosa per a Solsona, indicant-hi, a més, el nom del bisbe i de l'alcalde. El fet que l'any següent es féssin dues campanes més per un altre fonedor pot ser indicatiu d'un cert descontent davant unes campanes tant alienes a la cultura local.
Fotos	17
Tocs	La campana es toca exclusivament a batallades. Hi ha una corda que arriba del batall fins al peu de la torre per als tocs diaris i els senyals de mort.
Conservació, manteniment	La campana està immobilitzada, i només es toca a batallades, tot i que anava molt fina per voltejar-la a la manera catalana. El batall està mal lligat i pica una mica baix. Per altra banda es tracta d'una campana de forma "romana", característica de Castilla i Euskadi, de les quals hi ha escassíssims models en tota la Corona d'Aragó. En conseqüència es tracta d'una campana amb una sonoritat diferent, i poc habitual en aquestes terres.
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un BIC declarat. Ni la campana ni la seva instal·lació tenen cap element digne de ser protegit.
Propostes	Tot i que la campana ja forma part, des de fa 65 anys, del paisatge sonor de la Catedral, seria més coherent refondre-la i fer una campana gran, harmonitzada amb les quatre existents, i dotada de jou de fusta i pedra. Vist l'escàs interès, tant de la campana, com del seu so i de la seva epigrafia, sembla suficient documentar-la bé, i fer una nova campana, amb sonoritat i inscripcions adequades a les necessitats actuals. Cal plantejar-se el futur dels tocs de la campana, amb una possible mecanització alternativa al campaner quotidià, amb un motor d'impulsos que pugui brandar la campana i dur-la a seure entre toc i toc, i que no impedeixi el toc manual.
Autors de la documentació	ÁLVARO MUÑOZ, Mari Carmen; LLOP i BAYO, Francesc
Data	21-05-2005

Nom	Campana dels quarts petita (A)
Localització	terrassa
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 46 Vora 5 Altura del bronze 37 Pes aproximat (en quilos)56 kg
Fonedor	
Any fosa	1450ca
Descripció	La campana té una breu inscripció en minúscula gòtica, difícil de transcriure per defectes de fosa, i aparentment sense sentit: " ses + e easu s". També té en el mig una cara.
Fotos	21
Tocs	Toc dels quarts del rellotge.
Conservació, manteniment	La campana presenta nombrosos defectes de fosa, que dificulten la seva lectura, tot i que està molt neta, al menys per la part exterior.
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un BIC declarat. No obstant seria convenient incoar un expedient individual com a Bé d'Interès Cultural de la campana, el seu suport i la forma de tocar-la, degut a l'interès del conjunt.
Propostes	Caldria valorar la possibilitat de reubicar les tres campanes dintre l'estructura metàl·lica, de manera que quedassin una damunt de l'altra, donant així una imatge molt més neta del campanar. Igualment cal restaurar el mall històric, i dotar-lo d'un motor que tire per fer-la sonar, recuperant així la sonoritat històrica del conjunt.
Autors de la documentació	ÁLVARO MUÑOZ, Mari Carmen; LLOP i BAYO, Francesc
Data	21-05-2005

Nom	Campana dels quarts gran (B)
Localització	terrassa
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 70 Vora 6 Altura del bronze 53 Pes aproximat (en quilos)199 kg
Fonedor	CLARIS, BONAVENTURA
Any fosa	1807
Descripció	La campana porta una inscripció, bastant malmesa per defectes de fosa: "VE?IT SI?E MORA VLTIMA HORA BO?AVE?TVRA CLARIS BERGE?SIS FVDIT # A??O DOMI?I MDCCCVII". La primera part, usual en els rellotges de sol, i associada al pas del temps, diu SENSE RETRÀS ARRIBA L'HORA FINAL. El nom del fonedor està en català, BONAVENTURA CLARIS, mentre que de nou en llatí han escrit DE BERGA EM VA FONDRE L'ANY DEL SENYOR 1807.
Fotos	19

Tocs	Toc dels quarts del rellotge.
Conservació, manteniment	La campana presenta nombrosos defectes de fosa, especialment en aquella part on està escrit el nom de l'autor i "ME FVDIT" (em va fondre) i en les anses.
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un BIC declarat. No obstant seria convenient incoar un expedient individual d'inclusió en l'Inventari General de Béns Mobles de la campana, el seu suport i la forma original de tocar-la, degut a l'interès del conjunt.
Propostes	Caldria valorar la possibilitat de reubicar les tres campanes dintre l'estructura metàl·lica, de manera que quedassin una damunt de l'altra, donant així una imatge molt més neta del campanar. Igualment cal restaurar el mall històric, i dotar-lo d'un motor que tire per fer-la sonar, recuperant així la sonoritat històrica del conjunt.
Autors de la documentació	ÁLVARO MUÑOZ, Mari Carmen; LLOP i BAYO, Francesc
Data	21-05-2005

Nom	Campana de les hores (C)
Localització	terrassa
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 81 Vora 8 Altura del bronze 66 Pes aproximat (en quilos)308 kg
Fonedor	MESTRES, JOSEP
Any fosa	1820
Descripció	En la part alta figura la següent inscripció llatina i catalana "AFVLGVRE ET TEMPESTATE LIBERANOS DOMINE. M FEV I.PH MESTRES DE CALAF. A.N 1820" que vol dir ALLIBEREU-NOS SENYOR DELS LLAMPS I DE LES TEMPESTES. EM FEU JOSEP MESTRES DE CALAF ANY 1820. Per baix hi ha a la part exterior una Mare de Déu amb Nen damunt dels quals està escrit "IESVS # MARIA", a la dreta Santa Bàrbara, per dins una custòdia i a l'esquerra Sant Pere com a Papa.
Fotos	24
Tocs	Toc de les hores del rellotge.
Conservació, manteniment	La campana es troba penjada d'una barra de ferro recolzada sobre l'estructura metàl·lica de les campanes dels quarts i una biga vertical també de metall. Mal orientada: la custòdia (que fa de creu) cap a dins.
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un BIC declarat. No obstant seria convenient incoar un expedient individual d'inclusió en l'Inventari General de Béns Mobles de la campana, el seu suport i la forma de tocar-la, degut a l'interès del conjunt.

Propostes	Caldria valorar la possibilitat de reubicar les tres campanes dintre l'estructura metàl•lica, de manera que quedassin una damunt de l'altra, donant així una imatge molt més neta del campanar. Igualment cal restaurar el mall històric, i dotar-lo d'un motor que tire per fer-la sonar, recuperant així la sonoritat històrica del conjunt.
Autors de la documentació	ÁLVARO MUÑOZ, Mari Carmen; LLOP i BAYO, Francesc
Data	21-05-2005

Información completa: [Catedral de la Mare de Déu de l'Assumpció i Sant Agustí - \(CATALUNYA\)](#)

PDF (11-09-2026)